

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-03-19
Besvaras senast
2015-04-09

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:414 Velfärdens kärna

Vad innefattas i begreppet välfärd? Vissa, särskilt personer som står till vänster, likställer ofta välfärd med offentliga utgifter. Därmed skulle statlig administration, bistånd och räntebetalningar på statsskulden kunna beskrivas som välfärd. Ett begrepp som inkluderar nästan vad som helst blir urvattnat, tappar sin konkreta innebörd och gör att det som är centralt i välfärdsstaten inte får det fokus det förtjänar i den allmänna debatten.

Därför föredrar Moderaterna att använda det mer politiskt tydligt definierade begreppet "välfärdens kärna". Med detta menar vi de klassiska välfärdsverksamheterna: sjukvård, äldreomsorg, skola och förskola, högre studier, föräldraledighet, studiestöd, stöd till människor med funktionshinder och så vidare.

Detta innebär inte att alla andra offentliga funktioner inte behövs. En statlig administration är nödvändig, bistånd är en solidarisk plikt och att göra räntebetalningar på statsskulden går inte att ifrågasätta. På samma sätt måste staten ansvara för rättsväsende, försvar, miljö, samhällsplanering med mera. Detta tillhör dock inte välfärdens kärna.

Skillnaden här är viktig. Dels därför att det helt enkelt är olika saker, dels därför att det behövs en tydlighet i den politiska debatten så att väljarna verkligen vet vad de får. En politiker som säger sig vilja främja välfärden men i stället bara höjer anslagen till arbetsmarknadspolitiken ägnar sig åt falsk marknadsföring.

Statsbudgeten är i dag uppdelad på 27 olika anslagsposter. Av dessa är det egentligen bara fem som går till välfärdens kärna: Hälsa, sjukvård och social omsorg, Ekonomisk trygghet för familjer och barn, Studiestöd, Utbildning och universitetsforskning samt Allmänna bidrag till kommuner.

Tittar man på när riksdagen beslutade om budgeten för 2006 ser man att kostnaden för ovanstående utgifter uppgick till ungefär 232,5 miljarder. När budgeten för 2014 på samma sätt beslutades var samma siffra 318,5 miljarder, alltså nästan 90 miljarder högre. Då ska man dock säga att vi har haft en inflation på 10,5 procent under dessa åtta år samt att befolkningen har ökat med en dryg halv miljon. Låt oss då ta hänsyn till detta och räkna upp värdet på det som staten spenderade på välfärden med inflationen och sedan

befolkningsutvecklingen (5,8 procent). Då hade värdet på välfärden 2006 varit nästan 272 miljarder i dagens valuta. Alltså har statens utgifter för välfärdens kärna ökat med runt 50 miljarder eller 17 procent sedan 2006. (Nedanstående belopp avser tusental kronor.)

Utgiftsområde	2006	2014
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	41 614	62 160
	573	768
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	61 460	81 610
	291	132
15 Studiestöd	22	21 005
	130 455	141
16 Utbildning och universitetsforskning	47 113	60 110
	274	013
25 Allmänna bidrag till kommuner	60 160	93 595
	910	983
	232 479	318 482
	503	037
Värdet på 2006 års utgifter för välfärden med hänsyn till inflation och befolkningsökning	271 875	
	102	
Ökning i tusental kronor	46 606	
	935	
Ökning i procent	117	

Detta innebär inte att alla välfärdsutmaningar har upphört eller att det blivit bra överallt. Tvärtom återstår mycket att göra. I många kommuner och landsting används resurserna också på ett dåligt sätt av de lokala och regionala politiska majoriteterna. Vad detta säger är dock att utgifterna för välfärden har ökat påtagligt.

Mot den bakgrunden är det något märkligt att Magdalena Andersson gång på gång beskriver Alliansens regeringsperiod som att skattesänkningar skett på bekostnad av välfärden. Vad är det hon menar här? Är det bara ett retoriskt knep för att kritisera Alliansen?

Mot bakgrund av detta vill jag fråga finansministern:

1. Anser finansministern att alla offentliga utgifter kan klassificeras som välfärd?
2. Om inte, vad definierar finansministern som kärnan i välfärden?
3. Instämmer finansministern i beskrivningen att utgifterna för utgiftsområdena 9, 12, 15, 16 och 25 ökat med ca 50 miljarder sedan 2006 om man justerar för inflation och befolkningsökning?

.....

Fredrik Schulte (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors